ANUL IV. — No. 8
15 Februarie 1928.

«Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
şi în românul necinstit şi înstrăinat!»

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al «Ligii Apărării Naţionale Creştine»

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ,

IMPRIMERIA FOII „LUMEA ŞI ŢARA"
CLUJ, PIAŢA CUZA VODĂ Nr. 16

ANUL IV. — Nr. 8 15 Februarie 1928

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Rubrica permanentă

Pentru ca să se știe

Denunțăm din nou marelui public pe aceia, cari au apărat pe Jidanul GROEDEL în procesul cu Maramureșenii, de pe urma căruia sătenii de baștină și-au perdut pădurile ce le aparțineau de veacuri:

Apărătorii, cumpărați cu banii lui Iuda, poartă numele:
EMIL HAȚIEGANU, deputat național-țărănist și profesor la Universitatea din Cluj.
MIRCEA DJUVARA, deputat liberal și profesor la Universitatea din București.
VALERIU ROMAN, proaspăt liberal, fost secretar general al L. A. N. C.

* *

Cine ajută pe dușmanii României la bârfirea țării?
COSTA FORU, de la „anumita presă“
ȘI
N. GHIULEA, membru în partidul național-țărănist și profesor la Universitatea din Cluj.

Ion I. C. Brătianu și „dreptatea“ Moților

In vremea noastră, din nou frământată de procesul Moților nedreptățiți prin aplicarea reformei agrare de către acela care a fost Constantinescu-Porcul, numit la timpul său călăul Moților și protectorul Jidanilor;

în această vreme, când politicianii interesați și venali tot mai cred, că pot iarăși organiza o îmbelșugată afacere, obținând ca cele 14.400 jugăre de pădure și pășune din Județul Cluj rămase Jidanilor Tischler și Bürgher, scutiți de expropriere, să fie cumpărate de stat dela numiții Iudei cu prețuri enorme pentru ca **șperțuri** *grase să iasă pentru politicianii-samsari; sau când aceiași speță de politicianii samsari tot mai nădăjduiesc să mijlocească schimbul celor 14.400 jugăre cu păduri mai bune din domeniul forestier al Episcopiei unite dela Oradea, despuind astfel un așezământ creștin și național în favoarea celor doi Jidani, distribuitori de* **șperțuri** *printre rândurile politicianilor români;*

în această vreme de ticăloasă decădere, prin corupție semită, când până în sânul Consiliului de Miniștri s'a adus în desbatere și soluția cumpărării de către stat a pădurilor mai sus amintite și soluția schimbului lor, in disprețul dreptății elementare și a legii agrare care impun exproprierea totală;

Revista **Infrățirea Românească**, *cu simțu-i sever și obiectiv, își înțelege datoria să aducă omagiile ei aceluia, care spre paguba țării s'a coborât în mormânt înainte de timp, și caută să dea glas sentimentului de unanimă aprobare românească, destăinuind marelui public următoarele cuvinte memorabile pe care marele bărbat de stat Ion I. C. Brătianu, cu câteva săptămâni înainte de a muri, le-a rostit lapidar și autoritar în sânul Consiliului de Miniștrii, spre a risipi atmosfera de ispită venală, în care se coborâse chestiunea Moților. Iată ce a spus:*

„Nici cumpărare, nici schimb nu admit: ci numai dreptate Moților, cum am semnat eu personal. Nu vreau ca sub guvernul meu să se producă o afacere ca afacerea generalului Mircescu cu schimbul. Domniavoastră, D-lor Miniștri, ați vrea așa ceva? Chestiunea schimbului nu poate să intre în procesul-verbal al ședinței Consiliului de Miniștri“.

Așteptăm să vedem, dacă guvernul actual merge până la capăt pe linia trasă de Ion I. C. Brătianu. Calea s'a deschis: procesul Moților cu Jidanii Tischler—Bürger a început la Huedin.

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Intrebări supărătoare

Partidele politice, astăzi toate jidovite, impută L. A. N. C. ca are un program irealizabil, că măsurile ce preconizează nu se pot legifera. In schimb se laudă, că ele fac, la guvern, o politică conform cu interesele bine cumpănite ale neamului nostru. Toate se laudă, că nici o prevedere nu le scapă spre a asigura ridicarea elementului românesc în România întregită. Toate se laudă, că ele în cadrul dreptului în vigoare și al tratatelor de pace luptă în mod discret dar eficace la stăvilirea puterii crescânde a Iudaismului cotropitor.

Vorbind cu oricare fruntaș politic din orice partid, îți șoptește la ureche mai ales această ultimă afirmațiune, având în glas un accent de mândrie pentru dovadă de atâta curaj! Auzindu-l îți face impresia, că pentru el eroismul celor cari au căzut la Mărășești e un moft față de fapta lui temerară de-a te asigura în patru ochi, cu voce abia perceptibilă, că luptă și el contra Jidanilor.

Nu exagerez; în așa hal de lașitate au ajuns fruntașii vieții noastre publice.

Spre a se convinge fiecare Român, cu judecată proprie și dezinteresată, cum dăinuiește la noi lipsa de prevedere sau neputința guvernanților de a lua măsuri pentru orientarea și realizarea unei politici naționale, voiu da

două exemple, luate din viața bietului nostru popor.

Este o regulă elementară de bun simț, ce nu se poate defini, pentrucă toată lumea cu un dram de minte și cu instinctul de-a se strecura prin nevoile existenții, înțelege, că atunci, când sub acoperemântul țării tale se adăpostesc și neamuri alogene, trebue să faci numărătoarea populației ca să știi câți sînt de-ai tăi în această țară și câți sînt de alt neam.

Ei bine, acest gând simplu, care naște în orice minte românească de la coarnele plugului, nu a pătruns la conducerea partidului liberal și național-țărănist cu așa tărie, încât să fie susținut ca un punct de program, ce trebue fără zăbavă realizat. Se împlinește în curând, la sfârșitul acestui an, un deceniu de când trăim în România întregită, și nu am auzit glasuri autorizate de la tribuna Parlamentului, din partidul liberal sau național-țărănist, care să ceară imperios recenzământul general al populației.

Face excepție onorabilă, dar și lamentabilă în acelaș timp, partidul zis al poporului. In adevăr, el a încercat să facă numărătoarea în primăvara anului 1927, dar a avut așa de puțină autoritate Ministerul de Interne, încât în toate orașele mari țifrele rezultate au însemnat mistificarea realității cu batjocorirea inițiativei D-lui Goga. Cine s'a făcut vinovat de atare faptă? Bine înțeles, aceia cari au avut interes să nu fie numărați, să nu știm câți sînt: în primul rând *Jidanii*. Ei sînt năvălitorii clandestini ai României mari; ei au sporit numărul elementelor parazitare, deci neproductive dar consumatoare, în așa măsură, încât au interesul să rămânem în ignoranță asupra adevăratei situațiuni. Ei au intuiția exactă, că dacă am cunoaște exact numărul Jidovimei trăitoare astăzi la noi, între Nistru și Tisa, din două una: ori o politică națională și creștină s'ar impune tuturor conștiințelor românești, ori o mișcare populară față de tembelismul cumpărat al partidelor politice inexorabil ar isbucni.

Alt exemplu. De ani de zile se discută problema gravă a alcoolismului. Cuvântul grav este un eufemism. Realitatea trebue altfel caracterizată, dacă iubim adevărul. Nu este vorba de o primejdioasă amenințare, este vorba de faptul actual al uciderii sistematice prin alcool a populației noastre rurale. Pier încet încet țăranii noștri din Maramureș, din țara Moților, din Nordul Ardealului, din Bucovina, otrăviți cu alcoolul debitat în cârciumile jidovești. S'au ocupat de acest flagel atâtea congrese; s'au votat moțiuni și hotărîri de a se interveni pe lângă guvernele noastre; a ridicat glasul său autorizat I. P. S. S. Mitropolitul Primat al României întregite, actualul Patriarh și Inalt Regent Dr. Miron Cristea; a depus guvernul liberal în Iunie 1925 un proect de lege la Cameră pentru înfrânarea alcoolismului cu reglementarea fabricației și a debitului de alcool. Atâtea și atâtea bună-voințe și încercări! Care a fost rezultatul?

Bântue astăzi aceiași mizerie în populația noastră rurală, din cauza alcoolismului, ca și mai înainte.

Proectul de lege adus de d. Vintilă Brătianu zace și astăzi în cartoanele Camerii.

S'au luat unele măsuri, cari nu înfrânează răul: s'a scumpit alcoolul, pentru ca cei vițioși să-l aibă cu mai mari sacrificii; s'a impus în comerț diluarea lui, spre a fi mai puțin vătămător.

Dar vă întreb, d-lor politiciani, cari cu toții vă bateți cu pumnii în piept că vă dor durerile neamului, pentruce nu ați pășit energic să se voteze cu un ceas mai înainte proectul de lege depus la Cameră în Iunie 1925? Pentruce, domnilor liberali, cari ați exercitat cel mai mult timp puterea în România întregită dispunând de majorități parlamentare, pentruce nu v'ați grăbit să ajungă lege proectul amintit? Când *în Maramureș, fiecare casă de Jidan este o cârciună clandestină*, un debit de alcool amestecat cu alte esențe ucigătoare, ce mai așteptați domnilor pretinși patrioți ai partidului liberal?

Este incurie? Atunci unde vă este prevederea, fără decare orice guvernare constitue o nenorocire generală?

Este frica, să nu loviți în interese jidovești? Atunci care vă este fundamentul național al politicii zise național-liberale, cu care vă lăudați?

Am luat din viața trudită și exploatată de politiciani a neamului nostru două mari neajunsuri, cărora printr'o politică românească li s'ar putea pune capăt. Aici nu este vorba de măsuri, ce nu se pot legifera, cum ne impută partidele politice, că preconizăm noi ligiștii. Recenzământul general al populației și combaterea efectivă și curajoasă a alcoolismului intră în programul de activitate al oricărui partid de guvernământ. Pentruce, domnilor, cari exercitați puterea, nu satisfaceți aceste urgente cereri ale nației în suferință?

Pentruce, domnilor, cari v'ați perdut capul și simțul românesc în goana pătimașe după guvern, nu suflați un cuvânt autorizat, oficial al partidului național-țărănist, în combaterea drastică, radicală a alcoolismului răspândit și favorizat de Jidani?

Partidele de guvernământ au rămas țării datoare cu o serie de făgăduințe neîmplinite și de măsuri ce trebuiau de mult luate; de aceia țara este sătulă și de hipocriza unora și de demagogia altora.

I. C. CĂTUNEANU

L. A. N. C. și problema jidovească

Nimeni nu poate tăgădui, că nevoile, trebuințele, ca și problemele de propășire ale oricărei nații, sunt numeroase, sunt feliurite, sunt complicate, înlănțuindu-se între ele. Și mereu altele, la intervale de timp mai lungi sau mai scurte. Intre aceste nevoi, trebuințe și probleme, intervin însă câteodată — nu de multe ori în viața unei nații — și probleme de acele, cari le fac pe toate celelalte să amuțească. Să fie pentru un anumit timp înlăturate din preocuparea publică a nației. Sau să fie numai întru atâta luate în considerare, întrucât ar putea să ajute, să contribuie la deslegarea problemei, cătră care în acel timp se îndreaptă toată preocuparea și toată încordarea nației respective. Spre exemplu, un astfel de moment este în viața unei nații, când ea se află în stare de răsboiu serios.

Am zis răsboiu serios, pentrucă sunt și răsboaie, de resultatul cărora atârnă numai stăpânirea unei fâșii de teritoriu, stăpânirea unei colonii. Sau bunăstarea economică, influența asupra altor state. In sfârșit demnitatea, gloria națională. In cazul unor astfel de răsboaie, o nație poate să-și permită luxul de-a se ocupa în acelaș timp și de alte probleme, să-și caute și de alte treburi, deși chiar în cazul acesta preocuparea principală va fi tot răsboiul și grija biruinței.

Sunt însă și răsboaie — mai rar, dar sunt — de rezultatul cărora atârnă tot viitorul și viața însăși nu numai a statului respectiv, ci chiar a nației. Intr'o astfel de împrejurare toate celelalte probleme sunt înlăturate. Toate nevoile trebue să tacă. Toate puterile nației se încordează numai în direcția răsboiului. *Și nu rămâne decât* o *singură preocupare obștească*: **victoria!**

Și este firesc să fie așa. Este vorba doar de viața nației! *Altfel* nu se poate întâmpla decât atunci, când o nație, pentru pacatele și ticăloșirea ei, este sortită de Dumnezeu peirii.

Printr'o *mare cumpănă* trece și nația noastră românească în timpul de față. Timp de *grea cumpănă*, care pune în pericol însăși viața nației, ca

niciodată în cursul existenței noastre nu de două, ci de multe milenii!

Este vorba de războiul, pe care neamul jidovesc din toată lumea ni l-a declarat pe față la 1919, prin tratatul dela St. Germain. Tratat cu clauza acordării, cu deasila și în massă, de drepturi politice — drepturi de cârmuire a țării deopotrivă cu băstinașii — tuturor Jidanilor aflători pe teritoriul României întregite. Cum și drepturi de grabnică și ușoară încetățenire tuturor Jidanilor, cari se vor așeza pe viitor în țară.

Și dacă ar fi vorba de un războiu propriu zis, care se duce cu armele câmpului de luptă — tun, pușcă, grenadă, baionetă — nici o grije n'am avea. Doar de mii de ani n'am mânuit altceva decât arma, plugul și fluierul. Și Dumnezeu a voit să ne deprindem cu câmpul de luptă, ca nici-un alt neam din lume. Dar războiul acesta, pe care ni l-a declarat Jidovimea din toată lumea, se duce cu arme, pe cari sufletul nostru de ostași oțeliți, dar onești, nu le-a cunoscut niciodată. Armele lor sunt: minciuna, viclenia, corupția, otrava alcoolului, camăta banilor din imensitatea capitalurilor prădate dela toate popoarele arice, pornografia, arginții mituirii, aurul trădării, subminarea familiei, distrugerea credinței creștine, otrăvirea înceată a sufletului prin anume cărți și gazete, învrăjbirea înșilor, a grupărilor, a claselor sociale, slăbirea instituțiilor, subminarea temeliilor statului, provocarea războaielor între state, și eterna conspirație contra omenirii și a lui Hristos. Toate aceste arme mânuite cu îndămânare și din întuneric. Din întunericul statului lor tainic, puternic organizat prin Cahaluri și Sanhedrinuri secrete, având ca avangardă Francmassoneria internațională!

Să ni închipuim, că pe câmpul de luptă o oaste ar fi atacată cu arme, pe cari nu le posede, și de un inamic ale cărui unități organizate reușesc să se facă invizibile. Nu-i vezi decât izolați, când cerșesc milă, când se arată prietenoși, când se plâng de nedreptăți și de suferinți, când zimbesc, iar când te atacă nu-i vezi!

Deaceia războiul acesta este mai periculos decât toate, pe câte le-a înfruntat neamul nostru în cursul miilor de ani. Și cu atât mai mult, cu cât acest inamic își urmărește planurile zeci de ani, sute de ani, cu îndărătnicie satanică. Așa de exemplu ei ne-au declarat războiu fațiș abia la 1919, însă invadarea sistematică a teritoriului românesc a început încet și pe nesimțite cu zeci de ani — aproape cu o sută de ani — în urmă. *Și cu plan!* Cine crede că Jidanii au venit, s'au strecurat, au invadat, au năvălit la noi ***întâmplător,*** și *numai atrași de bogăția țării,* de blândeța, de omenia, de nepregătirea economică a Românului, și numai împinși de anume împrejurări mai grele pentru ei prin alte țări, acela dovedește că *nu cunoaște deloc organizația secretă de stat a Jidovimii.* Cea mai puternică din câte organizații de stat au existat vreodată în lume.

Dar oricât de puternici sunt ei și oricât de slabi noi, odată ce ne-au declarat războiul *trebuie să-l ducem. Trebuie* să ni apărăm *țara și existența* nației noastre!

Unii, chiar dintre cunoscătorii temeinici, se vor întreba poate, dece Jidovimea a găsit că trebuie să ne atace *acuma,* și în special pe noi Românii. Explicația este ușoară și clară, deși s'ar părea, că atacul lor special contra noastră contrazice planul lor de dominație mondială, de cucerire a întregului glob, de robire a *tuturor* popoarelor fără deosebire. Este adevărat. Aceasta este himera pe care o urmăresc cu persistență și îndărătnicie în cursul secolelor. Rezultă clar din declarațiile îndrăsnețe ale mai multora dintre conducătorii lor, cași din lumina sinistră a *„Protocoalelor Ințelepților Sionului"*. Sunt mânați spre această țintă nu numai de organizația lor secretă, nu numai de instinctul lor parasitar, ci chiar de răstălmăcirea talmudică a vechii lor religii, ajunsă astăzi o pseudo-religie!

Da, urmăresc stăpânirea lumii întregi. Dar când văd, că nu pot ajunge la țintă deodată, printr'o uriașă revoluție bolșevică în toată lumea — cum au încercat sistematic după războiu — atunci se resemnează de-a ajunge treptat, în etape, la țintă, cucerind încet țară după țară. Bineînțeles, fără a-și pierde pozițiile pregătitoare, câștigate în celelalte țări.

In vremile de față țara — care li se pare nu numai cea mai ușor de cucerit, dar și cea mai importantă pentru urmărirea planului celui mare — este țara noastră, România. Li se pare ușor, fiindcă România-Mare este proaspăt închegată, încă neconsolidată. Cu unele minorități creștine, cari nu ne iubesc, și cu mulți dușmani împrejur, cari ne urăsc. Ușor, fiindcă Jidanii au imigrat mai dinainte pe teritoriul nostru într'o proporție, cum n'o au în nici o țară din lume. Ușor, fiindcă au credința, că nu mai are cine le rezista: Clasa boierimii băștinașe au distrus'o demult prin camătă și prin vicii, iar clasa burgheză, a comercianților, meseriașilor, industriașilor români, au desființat-o, am putea zice din fasă, prin concurență șireată și necinstită. Și doar în asemenea împrejurări grele, clasa burgheză bogată este aceia, care opune o rezistență hotărîtoare. In sfârșit ușor, fiindcă nu văd în fața lor decât o *țărănime* blândă, în mare parte analfabetă, patriarhală, și *cărturari,* cărora au apucat a li otrăvi într'așa grad sufletele, încât nicăiri nu găsesc mai mulți și mai devotați slujitori politici — răspândiți prin toate partidele — ca la noi.

Dar nu numai ușor, ci și de însemnătate hotărîtoare pentru Jidovime. De însemnătate hotărîtoare pentru înaintarea neamului lor spre ținta cea mare, *din cauza poziției geografice a României.* Țară, care nu numai că a rezistat tuturor încercărilor de bolșevizare în cursul războiului mondial și după războiu, ci spre a nu fi încunjurată, a îndrăznit a opri la Budapesta lui Bela Kuhn marșul triumfal al comunismului, care în câteva luni, prin încurajarea apropierii, urma să se răspândiască asupra Italiei, Austriei, Germaniei, Bulgariei, etc. asupra Europei. Și să aducă asupra lumii stăpânirea jidovească în tocmai ca în fosta împărăție rusească. Marșul triumfal al steagului roș, cu steaua jidovească pe el a fost oprit. Planul măreț s'a prăbușit în praf: *Numai din cauza României!* Experiența s'a făcut; Precum odinioară întinderea Islamului a fost zăgăzuită de vitejia românească, tot așa astăzi lupta de întindere a stăpânirii jidovești asupra lumii — având ca bază de operații teritoriul cucerit al fostei Rusiei — nu poate înainta din cauza României. Mai ales acuma în urma alianțelor ei, și în special în urma întinderii valului de apărare prin alianța cu Polonia. *Deci înainte de orice trebuește cucerită România.* Desigur nu cu armele obicinuite ale câmpului de luptă, ci cu vechile arme ale Jidovimii, pe cari le-am enumărat mai sus, și despre cari ei sunt convinși — *până acuma* — prin experiență, că nu dau greș.

Apoi stăpânirea acestei țări de către Jidovime ar fi de importanță foarte mare pentru planul lor cel mare, din cauza bogățiilor nemăsurate ale teritoriului. Căci doar bogățiile, ca mijloc, joacă un rol principal în executarea planului lor de dominație mondială.

In sfârșit visul este atât de atrăgător, atât de plăcut: O țară bogată, ca foarte puține în lume. Cu întindere destul de mare. Cu situație geografică minunată: La gurele Dunării, între Lumea Apusului și Lumea Răsăritului!

Țăranului român îi mai trebue încă puțin alcool amestecat cu vitriol, puțin sifilis, o sărăcie mai sistematizată, și în scurt va degenera. Nu până la plângere complectă — ca nenorocita rassă a Pieilor Roși, — ci exact cât trebuie pentru a fi un rob supus, un bun animal de muncă. Cât despre goimii cărturari, intelectuali, puțină grijă. Vor fi utilizați cu folos în atâtea biurouri ale diverselor întreprinderi înfloritoare jidovești. Chiar astăzi doar

atâția politiciani mari și mici — din toate partidele — sunt foarte bucuroși, că-s primiți prin diferite consilii de administrație ale întreprinderilor jidovești, spre a fi salariați de Jidani, pe cari îi servesc cu tot devotamentul în contra intereselor nației românești! Desigur, astăzi nu muncesc, ci sunt plătiți numai pentru vânzarea indirectă și directă a intereselor nației românești. Atunci vor trebui să munciască din greu. Politica? Asta o vor face atunci stăpânii țării direct, nu indirect prin mijlocirea goimilor slujitori, ca în cele mai multe cazuri astăzi!

Pentru țara aceasta devenită a lor, ar putea să păstreze chiar numele „România", precum au păstrat pe vremuri numele de „Palestina", care nu este denumire jidovească, ci nume dat de populația băștinașă arică, asupra căreia s'au suprapus, au robit-o, și au întemeiat statul lor. Dar n'au schimbat numele țării, ci a rămas tot „Piliștim," adică „țara Philistenilor", adică „țara Pelasgilor". Deci țară arică, cași a noastră. Nu fie în măsură, cum zice Românul!. Și nu erau în proporție mai mare față de băștinașii de acolo, decum sunt astăzi față de noi!

Iată așadar pentruce prin tratatul dela St. Germain dela 1919 Jidanii din toată lumea ne-au declarat răsboiu. *Voiesc să cucerească această țară.* S'o smulgă din mâna noastră. *S'o prefacă în țara lor.* Ei să fie stăpânii țării. Iar pe noi, din stăpânii țării, să ne prefacă în slugile, în robii lor!

Și dela declararea răsboiului ofensiva lor a continuat zi cu zi, fără întrerupere. In câteva cuvinte, foarte pe scurt, să arătăm care-i situația astăzi, după abia opt ani de ofensivă a Jidovimii:

1. Au intensificat invasia în țară într'o măsură fără precedent în istorie. La 1918 erau pe teritoriul României de astăzi, cel mult un milion de Jidani. Chiar atunci, și cu acest număr, erau într'o proporție mai mare, decât în oricare altă țară. *De atunci însă și până astăzi au invadat necontenit de peste toate hotarele.* Au invadat, parte primiți „temporar" de diferitele guverne — fapt cu care unii oameni politici se laudă fățiș, pentru a obținea bunăvoința Jidovimii din țară și din străinătate, — parte aduși cu certificate falșe eliberate de rabini și de „U. E. R.", precum s'a dovedit cu acte oficiale. Iar cei mai mulți s'au strecurat pe furiș peste graniți. Și se furișează necontenit și astăzi, orice pază ar fi. Unii dintre noi socotesc, că numărul Jidanilor a ajuns astăzi la două milioane. Evident număr colosal de mare. Eu cred însă că se înșală. Sunt adânc convins, că numărul lor trece astăzi de trei milioane. Veți zice poate, că ar fi bine să se facă o numărătoare. Intâiu trebuie să fie cine să ordone acea numărătoare, și al doilea să aibă *cu cine s'o facă,* adevărată și sinceră. Puțini își dau seama cât de sus și cât de jos a străbătut otrava corupției jidovești, menită a paraliza orice încercare de rezistență în orice direcție. Jidanii s'au opus în toate timpurile încercărilor de-a fi numărați. Atât pentru interesul ce-l au de-a nu se cunoaște numărul lor — ca să nu se sperie lumea — cât și din crez religios, chiar când erau în Palestina, religia lor talmudică interzicea cu strășnicie numărarea populației. Iar acum în țară la noi vor găsi o sută de mijloace pentru a împiedeca aflarea numărului lor esact, oricât i-ar costa această împiedecare. Pseudo-religia lor li interzice să se numere măcar ei în de ei! Dealtfel a încercat o numărare dl Goga, când era Ministru de Interne, și n'a putut ajunge — dupecum se știe — la niciun rezultat. S'a dovedit imposibilitatea.

Apoi, pe măsura invasiei, s'au întins în toate direcțiile cu iuțeală de necrezut, acaparând — am putea zice — *toate* isvoarele de viață ale nației românești. Au acaparat nu atât sprijiniți de finanța jidovească internațională, cât prin specula lor necinstită și prin prădăciunea lor sprijinită de politicianii mari și mici ai tuturor partidelor noastre. *Au acaparat totul cu banii noștri și cu munca noastră prădată!* Dar să încercăm o privire generală:

2. Au cuprins moșii întinse, nenumărate. Iar dintre acele, pe cari nu le-au cumpărat încă, întreb, câte nu sunt datoare la băncile jidovești, cu sume din ce în ce mai mari și cu procente din ce în ce mai ridicate? Deci indirect sunt stăpâni aproape asupra tuturor moșiilor.

3. Au cumpărat zeci de mii de pământuri și gospodării țărănești. Iar pe acele, pe cari nu le-au cumpărat, sunt tot ei stăpâni, întrucât întregul comerț de cereale — direct sau indirect — este în mâna lor. Ei cumpără toate produsele pământului și ale muncii țăranului, și tot ei îi vând țăranului toate câte îi trebuiesc — și mai ales câte nu-i trebuiesc! In ambele cazuri numai ei singuri hotărăsc prețurile. Prin această cheie ei sunt stăpâni absoluți nu numai asupra pământurilor ci și asupra brațelor de muncă ale țărănimii întregi. Prin stoarcere sistematică țăranul devine din an în an mereu mai sărac, mai dator, mai aservit, mai umilit, mai rob!

Iată prin urmare întreaga bogăție agricolă a țării în stăpânirea Jidovimii!

4. Exploatarea pădurilor? Una din cele mai mari bogății ale țării. Bogății de sute de miliarde se părăduiesc cu iuțeală fantastică. Munții rămân goi, isvoarele seacă, ploile se răresc, seceta se întinde asupra țării din ce în ce mai mult. Se primejduiește viitorul agricol al țării. *Și în modul cel mai grav se periclitează apărarea națională în timp de răsboiu!* Mai ales în timpurile de astăzi, când răsboaiele vor fi duse cu aeroplane și cu gaze. Față de aceste arme cumplite, cetățile, fortificațiile de orice fel nu mai au nici o valoare de rezistență. Locul lor trebuie să-l iee dealurile cu păduri și munții cu codri. *Raderea lor înseamnă distrugerea apărării noastre naționale!*

Cine ni distruge codrii și ni pradă munții mai rău ca în țările sălbatecilor? Răspunsul îl știe toate lumea: 98 % din valoarea exploatărilor de păduri se află în mâna Jidanilor!

5. *Marile bogății ale subsolului,* dela petrol până la tot soiul de mine, sunt în stăpânirea lor în cea mai mare parte!

6. Au pus stapânire pe cea mai mare parte din *comerțul de alimente și de beutură prin sate și orașe,* pentruca să poată stoarce direct munca țăranului și a muncitorului manual, și mai ales pentruca să-i poată otrăvi încet, pe nesimțite. Prin alcool, prin băuturi falsificate și prin amestecuri de otrăvuri în băuturi, precum s'a dovedit de-atâtea ori. *Se urmărește sistematic degenerarea fizică și otrăvirea sufletească a nației noastre.* Cum și rătăcirea și stăpânirea ei prin diferite propagande viclene, cu prilejul beției.

7. *Au acaparat târgurile și orașele.* Și e doar un adevăr elementar, că târgurile și orașele au rolul cetăților din timpurile mai vechi. *Cine e stăpân pe orașe, acela e stăpân pe țară!* Ei bine, cucerirea orașelor noastre în ultimii ani — dela răsboiul lor fățiș în contra noastră — s'a produs cu o iuțeală fără păreche în istoria universală! Un singur exemplu: Bucureștii, capitala țării. La 1918 era încă un oraș românesc în ce privește valoarea proprietății urbane. Astăzi *valoarea* proprietății urbane a capitalei — inima țării — a ajuns, numai în câtiva ani, în cea mai mare parte în stăpânirea Jidanilor. Și așa cu toate orașele mici și mari. *Sub ochii noștri, care după case, străzi după străzi, și cartiere întregi au trecut în stăpânirea Jidovimii!*

8. *Meseriile, industriile, comerțul, banii sunt în stăpânirea lor.*

9. *Au acaparat puterea formidabilă a presei.* Românul își plătește singur otrava, care i se servește zilnic, cumpărând gazete, despre cari de cele mai multe ori nici nu știe că sunt

jidoveşti. Prin gazetele lor numeroase ei învrăjbesc, calomniază, disolvă orice încercare de rezistenţă, terorizează!

10. *Au străbătut în instituţiile de căpetenie ale ţării:* In armată, în magistratură, în învăţământ, în advocatură, în administraţie, în parlament! Până şi din Biserică au reuşit să câştige clerici fruntaşi, cari să-i sprijine, şi episcopi, cari să li predice prin sinagogi, încurajându-i! Iar toate guvernele ţării, rând pe rând, execută supuse şi fără murmur orice cer ei!

10. *Au pătruns ca membri în toate partidele politice, şi au pus stăpânirca asupra celor mai mult fruntaşi politici* prin sistemul introducerii lor — cu tantieme grase — în consiliile de administraţie, începând dela băncile cele mari şi până la cele mai mici întreprinderi şi afaceri. Au întins corupţia sub toate formele de sus până jos!

Iată pe scurt rezultatul ofensivei Jidanilor, în câţiva ani. Rezumat, *întâmplător,* în 11 puncte. Probabil că întâmplarea voieşte să ni arate, că situaţia naţiei româneşti a ajuns în ceasul al 11-lea!

Jidanii se găsesc deci în plină şi irezistibilă ofensivă pentru cucerirea complectă a ţării, pentru robirea şi nimicirea naţiei noastre româneşti. Am putea zice, că dela declararea războiului lor contra noastră, adică dela 1919 şi până astăzi, ei au mers mai mult într'un marş triumfal. N'au întâmpinat decât doar mici hârţuieli. Dealtfel nici nu prea era cine să li opună rezistenţă. Boierimea băştinaşă — cum am spus mai sus — nu exista. Clasa burgheză a fost de mai 'nainte distrusă. Iar ţărănimea — numai cu instinctul ei de conservare a rassei — era încă buimăcită de cumplitul tribut de sânge, pe care a trebuit să-l deie în războiul cel mare al lumii. Deci n'a avut cine rezista. Câţiva intelectuali neînrolaţi în partidele jidovite şi o mână de studenţi idealişti, ce-ar fi putut face mai mult, decât au făcut?

Şi dacă ar fi să ni închipuim că războiul Jidovimii ar merge tot aşa înainte, adică fără o contra-acţiune, un contra-asalt temeinic organizat, atunci am putea uşor calcula, câţi ani li-ar mai trebui ca să-şi ajungă pe deplin ţinta: Ţara a lor şi noi robi!

Dar noi credem, că încă nu-i cazul să desnădăjduim. Incă nu putem zice că totul e pierdut. Naţia românească începe a se trezi din toropeală. O trezesc fanfarele de biruinţă şi chiotele de bucurie ale Jidovimii. Se va trezi naţia, atâta câtă este şi aşa cum este. Adică se vor trezi din toate păturile româneşti aceia a căror suflete n'au fost încă ferecate de Jidani şi de partidele jidovite. *Numai aceştia sunt astăzi naţia. Şi naţia aceasta se va organiza sub steagurile desfăşurate şi va da contra-atacul. Acest contra-atac e singura — dar şi întreaga — speranţă!*

In numele acestei singure speranţe L. A. N. C. a desfăşurat steaguri de luptă şi le ţine sus. Că au fost chiar dela început neînţelegeri, cari au trebuit să ducă la schimbarea comandantului? Această împrejurare, neaşteptată şi regretabilă, nu îndreptăţeşte pe niciun luptător adevărat la descurajare, la desnădejde. Câţi generalissimi n'a trebuit să schimbe Franţa până la la victorie. Şi nici un soldat francez n'a aruncat arma când s'a schimbat un generalissim, pentrucă *ostaşul nu luptă nici pentru el, nici pentru generalissim, ci pentru ţara lui!* Deci mobilizarea luptătorilor adevăraţi se va face treptat. Alături generaţia tânără şi oţelită se organizează şi ea în „Legiunea Arhanghelul Mihail". Spre a fi sau o avantgardă furtunoasă sau o rezervă de asalt, menită „a sdrobi duşmanul sub călcâie"!

Aşa că Jidovimea, în războiul ei de cucerire a ţării noastre, abia deacum înainte va vedea ce poate naţia românească, atunci când e vorba să-şi apere pământul strămoşesc şi viaţa ei, tot aşa de veche ca-şi ţărna acestei ţări. Războiu ne-au declarat, războiu de cucerire ni fac? Război vom face şi noi! *Deci acţiunea noastră nu este o simplă politică de partid, ci este un sfânt războiu naţional!*

Aşadar oricât de vast este programul L. A. N. C., oricât de însemnate şi de numeroase sunt punctele lui, ele nu pot fi luate în considerare, decât ca auxiliare ale preocupării principale: războiul contra invaziei jidoveşti! Şi a singurei ţinte: Victoria!

Prin oricâte peripeţii, încordări şi jertfe am trece, noi de rezultatul final nu ne vom îndoi!

Huşi, 24 Ianuarie 1928.

卐 ION ZELEA-CODREANU

„Ligă" sau „Partid"

Politicianii sunt oameni practici cari urmăresc scopuri precise şi năzuesc a obţine rezultate imediate cu un efort minim: Fiind la putere ei vreau să se menţină cât se poate de multă vreme, fiind în opoziţie ei vreau să ajungă cât se poate mai repede la putere. Toate manifestaţiile verbale ale politicianilor servesc acestor scopuri, precum şi alegerea mijloacelor de acţiune e determinată de ele.

Astfel un politician din opoziţie vorbind de desordinele dela Oradea, a afirmat că la noi e mai rău, decât era în Rusia ţaristă. Căci acolo se făceau pogromuri, dar sinagogele erau apărate de Cazaci. (Concluzia logică ar fi că acel domn, venind la putere, va îngădui uciderea în massă a jidanilor, dar va salva sinagogele.) Alt politician, la putere, a găsit o formulă mai simplă. Dat fiind că studenţii sunt autorii desordinelor, guvernul va desfiinţa studenţimea, prin mitraliere şi bacalaureat!

Cazaci, mitraliere şi bacalaureat sunt deci mijloacele propuse de politiciani pentru rezolvirea problemei jidoveşti, adică pentru a-şi asigura sprijinul jidanilor.

Noi au propus rezistenţa activă în toate domeniile vieţii sociale. L. A. N. C. s'a constituit cu scopul de a organiza această rezistenţă. A organiza înseamnă a studia cauzele fenomenelor şi a găsi mijloacele pentru a obţine efecte ce se pot prevedea.

Prin invazia jidanilor în Ţara noastră, s'a deschilibrat cu desăvârşire sistemul social. Ei s'au interpus ca un corp străin între elită (clasa conducătoare) şi mulţime şi, prin puterea lor economică, ameninţă a opri circulaţia normală a elitelor, ocupând ei toate locurile de conducere. Decadenţa clasei conducătoare naţionale e accelerată prin corupţie şi lux, clasele de jos sărăcesc prin camătă şi alcool, şi jidanii vor trebui să rămână, fără mari sforţări din partea lor, stăpânii situaţiei — dacă nu va interveni reacţiunea.

Şi pentruca această reacţiune să se producă fără mari zguduiri şi fără primejduirea echilibrului social (care i-ar putea sălta dintr'odată pe jidani la conducerea Statului cum s'a întâmplat în Rusia), s'a constituit L. A. N. C.

Ideia iniţială a fost, ca Liga să cuprindă pe toţii Românii cari văd primejdia jidovească şi sunt convinşi de nevoia de a reacţiona. In urmă s'a hotărât ca membrii Ligii să nu facă parte dintr'un partid politic. Această hotărîre i-a dat L. A. N. C. posibilitatea să ia parte la luptele politice ce se dau între partidele politice.

Dacă L. A. N. C. ar fi renunţat la acest mijloc, ea ar fi putut încerca să înrîurească prin membrii ei legaţi în acţiunile lor politice de o doctrină bine stabilită şi răspândiţi în diferitele partide, asupra atitudinii acestor partide în chestia jidovească. Dar atunci ea ar fi trebuit să fie o asociaţie secretă, cum este francmasoneria, care desigur îşi execută înfluenţa în partide în favorul jidanilor. Imposibilitatea unei astfel de organizaţii se poate lesne dovedi. In primul rând eterogeneitatea elementelor din care se compune L. A. N. C, e o piedică. Lipsesc apoi

încă elementele pentru organizația internațională a apărării intereselor naționale și și creștine. Fărâmițarea națională, confesională, economică a lumei creștine le-a înlesnit jidanilor cari reprezintă o unică națiune, confesiune și clasă economică și răspândită în toată lumea să organizeze societăți secrete pentru pregătirea dominațiunii lor mondiale. Membrii L. A. N. C. intrați în partide n'ar fi putut acționa, ar fi fost înlăturați în scurtă vreme de la orice post conducător (dacă prin ipoteză ar fi putut ajunge) și înlocuiți prin „slugi jidovești", cum e termenul tehnic.

N'a rămas deci decât organizarea „legală" a L. A. N. C. cu statute în regulă și impunându-se membrilor ei condiția să nu intre în niciu-un partid politic.

Prin acest fapt L. A. N. C. și-a pierdut caracterul de „Ligă". Ea nu mai poate fi numai un suport pentru celelalte partide în lupta lor de apărare împotriva jidanilor, ci ea își ia asupra sa obligațiunea de a rezolvi pe cale politică această problemă — împotriva partidelor politice cu cari concurează pentru ajungerea la putere.

Stând astfel lucrurile, toată discuția în jurul problemei, dacă L. A. N. C. e „Ligă" sau partid e sterilă. Unii afirmă, că Liga e Ligă și nu e partid. Suntem de acord. Alții zic: prin faptul că Liga ia parte la luptele politice împotriva partidelor politice oprind intrarea membrilor ei în „alte" partide, ea însăș a devenit partid; suntem de acord. Și concilierea s'ar putea face foarte lesne. Căci chiar când unii i-ar zice Ligii partid, sau ceilalți partidului Ligă — *realitatea nu s'ar schimba.* Inconciliabilă ar fi opoziția dacă cele două părți ar porni dela definiții rigide ale noțiunilor „Ligă" și „Partid", și ar vrea să schimbe realitatea în conformitate cu aceste definiții.

Să ne imaginăm că L. A. N. C. trezește „curentul antisemit", dar renunță la organizații disciplinate cum le au sau năzuesc să le aibă celelalte partide. Trezirea curentului se face prin presă, broșuri, prin tineri însuflețiți de cele mai nobile sentimente naționale. Dar lipsind cadre bine închegate și conducători cu simțul răspunderii, deci o „mașină" indispensabilă unei grupări politice cu scopuri bine determinate și mijloace de acțiune bine cumpenite și adaptate scopurilor, „curentul" poate fi captat de orice grupare politică și utilizat pentru scopurile ei. Și partidul liberal, și cel averescan și cel național, pot manevra cu curentul creiat de Ligă, îl pot deslănțui și-l pot înăbuși când vroesc. Un exemplu: revolta țărănească dela 1908. Să dau și un exemplu mai recent? Cred că nu e nevoe, fiindcă îl cunoaștem cu toții. Și dacă vom merge pe această cale vom avea în curând o serie de exemple...

Și „Liga" ar avea numai menirea să apere „țapii ispășitori" și să-și ia răspunderea pentru efectele manevrelor partidelor politice?

Desigur curentul antisemit e puternic și între studenți și între țărani. Și unii și alții au motivele lor, foarte puternice, să reacționeze în fața primejdiei jidovești. Țăranii reacționează prin votul ce-l dau la alegeri candidaților Ligii. Ei trebuesc organizați, treziți, încurajați și conduși. Curentul desordonat i-ar împinge la acțiuni violente, la revolte pe cari orice guvern le-ar înăbuși în sânge. Studenții mai puțini la număr, strânslegați prin viața comună, prin interese comune pe cari le cunosc și le discută, cum discută și asupra mijloacelor de acțiune, rămân, ca massă, afară de acțiunile politice ale Ligii. Ei nu pot fi încadrați ca „massă electorală" în Ligă. Dar unii dintre studenți pot fi membrii în Ligă și pot lupta pentru izbânda Ligii, nu numai la alegeri, dar în toate domeniile: religios, economic, cultural, național etc. In probleme curat studențești ei sunt solidari, și vor găsi totdeauna sprijinul Ligii. In chestiuni politice însă studențimea e divizată. Aci intervin interese familiare și individuale cari împiedică solidaritatea. Din această cauză s'a ajuns la formula: „studențimea nu face politică", pentru a evita desbinări în rezolvirea problemelor studențești.

Dacă nu se ține seama de aceste fapte, se poate lesne întâmpla ca Liga să fie oprită în loc chiar de studenții cari fac altă politică decât cea a „Ligii..." și ca înăuntrul „Ligi" să se ciocnească deosebirile de vederi politice ale studențimi.

Concluzia: *L. A. N. C. trebue să devină un organism politic unitar, întemeiat pe organizații puternice și disciplinate.*

Voiu demonstra, în numărul viitor, necesitatea consolidării L. A. N. C., prin expunerea situației politice din Bucovina.

TRAIAN BRĂILEANU
Profesor la Universitatea
din Cernăuți

Glasul bunului simț românesc

Invităm pe rătăciții partidului național, cari, spre bucuria dușmanilor noștri și deci și a jidanilor, întrețin și adâncesc deosebirea dintre „Ardeleni și Regățeni", să citească următorul articol scris de un fruntaș dintr'un sat din județul Someș, să mediteze asupra cuprinsului și să priceapă că mai multă înțelegere politică și simț românesc există în sufletul poporului de la sate din această parte a țării de cât în capetele pretinse luminate ale așa zisului partid național. Citiți și vă rușinați:

Tinerimea studioasă din Beclean jud. Someș a aranjat pe seara anului nou (1—I. 1928) o petrecere cu dans, care petrecere promitea a fi îndeplin satisfăcătoare așteptării, dacă nu s'ar fi pus leprele aduse de vânturi cu Juda în frunte cu strigătele lor de gewalt, punând pedeci.

Par'că era să imiteze Chievul cu statuia lui Juda, așa alerga Dl Max Brender, Wolf Grossman, Rosenberg și alții ca să poată da palme poporului de baștină.

Dacă nu intervenea devotatul și zelosul Român Dl Dr. Ioan Bucșa notar public, la Dl Prefect luând răspunderea asupra sa, poate nici nu se ținea această petrecere, care pe baza că numai între orele 9 și 10 seara s'a deschis n'a avut succesul dorit.

Stimaților Domni cari alergați după mandate!, oare n'ar fi mai bine să nu ne tocați în cap cu demagogiile D-tră și a vă discredita unul pe altul că cela sau cela partid e mai bun. Destule dovezi avem noi despre faptele sau mai bine zis isprăvile D-tră cu Moții și cu nefericiții Maramureșeni de care e plină lumea prin cei codri, lăsând prin satele lor numai lepra blestemată.

Credeau nenorociții Maramureșeni că stăpânirea noastră prin apărarea fiilor crescuți la sân Românesc, deodată cu bucuria intelectualilor văzând înfăptuit visul de veacuri așteptat, — le va apăra și amara lor cărmoajă, și o va scoate din ghiarele celui mai periculos dușman al Ideiei Naționale.

Ne umple sufletul de durere când citim că cel mai de seamă Român, Dl Hațieganu cel mai înfocat aderent al partidului național și D-l Dr. Valeriu Roman cu Dl Mircea Djuvara, sunt apărătorii lui Juda. Deaceea Dl Dr. Valeriu Roman în ajunul trecutelor alegeri electorale în vorbirea sa a zis: „I-mi pare rău că am fost în L. A. N. C.", se poate că a fost căutat și i s'a promis frumosul și sclipitorul cadou din visteria lui Juda.

Domnilor!, ce e aceea: „Regățean și Ardelean?" Noi știm că chiar în adunarea dela Alba Iulia ținută în 1, XII 1918 am declarat alipirea noastră la Patria mamă fără condiții, și totuși noi nu suntem Regățeni? Nu vă aduce-ți aminte D-lor de strigătele jurnalelor jidovite prin 1919—20 că „cu ori cepreț trebuie să facem zizanie

între Românii Ardeleni și Regățeni pentrucă spărgându-le rândurile numai așa îi putem cuceri, spărgându-le unirea?"

D-voastră apărați pe un nemernic care suge sângele nenorociților, numai pentru și de dragul visteriei trecătoare. Nu vă aduceți aminte de scrisorile lui Lueger Carol în anii 1890, în Reichs-Post că, der Jude muss verbrannt werden?

Din nenorocire citim un alt articol s. a. Dl. Dr. *Boilă* se pronunță că dacă toți ar fi așa, i-ar fi rușine că e profesor și Român. Ooare n'ar fi bine să se cerceteze pentrucă poate nici nu e Român. Dlui înfățișează faptele dela Oradea și Cluj ca și când acelea ar fi fost comise numai de regățeni? — De-și nu aprob faptele comise, — totuși vă întreb Dlor cititori — că văzând colegii acelora pe cari nespălații dușmani a tot ce este Român îi opăresc cu apă ferbinte nu ar sări în apărarea lor, și mai ales că știu năzuința perciunilor că tind să ia viața frumosului nostru stat Românesc.

Se vorbește mereu de regățeni și ardeleni. Oare nu ar fi cu cale ca vre-un domn Parlamentar să pună pe masa ministerială un proiect de lege pentru a pedepsi pe aceia cari folosesc cuvântul de regățean. Noi știm că și ardelenii sunt regățeni.

Aduceți-vă aminte Dlor ardeleni de inimă cu dragoste al zișilor regățeni față cu noi ardelenii. Câți ardeleni au fost scutiți la sânul dornic de înaintare al ardelenilor, câți năsăudeni, rogneni și alte comune nu au aflat ușa deschisă cu toate darurile pământești în fața României. Numai din Beclean și-au aflat pâne: Rognean Vasile și Alexa profesori Rebrean și alții.

Eu care am fost detașat la fosta frontieră 12 ani nu pot să ascult strigătele aduse asupra acelor frați cari cu sufletul curat și dragoste ne-au primit totdeauna. Cei mai de seamă bărbați din fosta Românie de se întâlneau cu cei mai de jos ardeleni căutau să-i ajute și să le îndeplinească dorințele.

Căutați Dlor ardeleni și veți vedea că ambiția ardelenilor față de semenii lor e cu mult mai dușmănoasă ca a regățenilor.

Zișii regățeni sunt de o mie de ori mai de ispravă și mai miloși decât ardelenii.

Spațiul e prea mic ca să vă dau dovezi!

Că este câte unul rătăcit, — se poate, — pentrucă unde este pădure fără uscături?

Domnilor ardeleni!

La strigătele noastre de-a ne apăra, adevărații frați ai noștri, în 1916 au sărit să ne apere, lăsând pe câmpul de onoare peste 800.000 soldați floarea tineretului. Când a ieșit Makensen din țară aproape toată bogăția locuitorilor din regat au scos-o lăsând pârjol și sărăcie. Când am venit dela Alba Iulia în 1 spre 2—XII am dormit în Apahida, dimineața au venit de către fosta Românie 7 trenuri așa de lungi că te urai așteptând capătul. Pe acestea erau: boi, vaci, oi, cai, gâște, porci, rațe, găini, scaune, paturi, uși și câte altele. Toate acestea le-a suferit numai pentru mântuirea noastră și ca să puteți deveni prefecți, miniștrii și alți funcționari, și ca să ne scape de la trasul pe roată, de la spânzurători și temniță. Și dvoastră (fără escepție) îi numiți venetici străini și strigați ca să iasă din țară?

Oare poporul Ungurescͨ după ce a pus mâna pe Ardeal, după 1867 când s'a făcut constituția încă așa a procedat cu frații lor?

Aceia s'au ferit de noi, respective de limba românească. Au adus asupra noastră pe cei mai orbiți șovini de peste Dunăre și din Săcuime cari n'au știut un cuvânt românesc. De ce nu au numit și aceia venetici pe cei de peste Dunăre?

D-voastră procedați întocmai ca și zmeul cel cu 12 capete când a zis către Chipăruș viteazul: „Nu mă lăsa a pieri — că nu te-oi lăsa a trăi!"

V. CHENDREANU

Din Țara Moților

Cu ajutorul lui D-zeu și a bunilor români,

„Jupânul Tischler Mor"
Zis: Regele Munților,
Va fi din munți detronat
Că destul i-a devastat".

Astăzi în 21 Ianuarie 1928 s'a desbătut la judecătoria de Ocol din Huedin marele proces de revizuire a exproprierii domeniilor lui Tischler—Bürger și împroprietăririi celor zece comune de moți: Vișag, Rogojel, Săcueu, Bociu, Traniș, Valea-Drăganului, Ciucia, Poieni, Lunca-Vișagului și Bologa.

Comisia de ocol a fost compusă din d. consilier de Curte dr. Onoriu Crucin, învățătorul pensionat, Gh. Tulbure, agronomul regional Dl Nicolescu și grefierul Dl Tănăsescu.

Din partea Casei Pădurilor a luat parte Dl Ion Coșei directorul regiunei silvice din Cluj și Petru Strenc inginer silvic, șeful ocolului din Huedin.

Din partea comunelor au luat parte neobositul apărător și părintele moților, Dr. Amos Frâncu, Comandantul Moților din 1918 Dl Emil Șiancu căpitan invalid, toți primarii comunelor, toți notarii, afară de notarul Bologanilor, care la pertractarea trecută nici n'a avizat comuna. Toți delegații sătenilor și peste o sută de țărani fruntași din toate comunele, precum și un singur preot Dl Virgil Pop.

Au mai fost prezenți Dl Tudoriu consilier agricol, Dl pretor al plasei Călata, iar din partea studenților creștini, Dl Eremiu și Dl Braicu.

Din partea jidanilor Tischler și Bürger, a fost jidanul botezat Balázs advocat din Cluj.

După ce Dl Președinte deschide ședința, ia cuvântul Dl director Coșei, rugând onorata comisie, pe baza opiniei întocmită și înaintată de domnia-sa să aducă hotărârea.

Dl senator Dr. Amos Frâncu, de asemenea roagă comisia, ca pe baza opiniei înaintate să aducă hotărârea.

Jidanul Balázs apărătorul jidanilor protestează zicând: „Comisia de ocol nu poate aduce o hotărâre asupra domeniilor Tischler—Bürger asupra cărora este o hotărare definitivă a ultimului for, a Comitetului agrar. Cere ca complectare ca pădure și pășune pentru comunele de mai sus să se exproprieze pădurea Episcopiei gr.-cat. din Oradia etc.

Dl Coșei spune că din pădurile episcopiei se vor da comunelor din Bihor cari și ele sunt lipsite, și nu poate da comunelor acestora de față pădure și pășune din județul Bihor, până când pădurea lui Tischler—Bürger este situată în hotarul acestor comune, etc. etc.

Dl Senator Dr. Amos Frâncu: „Comitetul agrar a adus hotărîre pe baza rapoartelor dlor inspectori Golgotea uu și Popescu-Pera și fiind că acești domni n'au luat contact cu delegații comunelor interesate și nici n'au cunoscut situația acestor comune, hotărârea dată nu se poate executa, de aceia a trebuit o nouă cercetare la fața locului după care s'a făcut o nouă opinie, pe baza cărei rog On. comisie să aducă hotărâre, etc.

După aceasta comisia s'a retras pentru aducerea sentinței. După aproape două ore, comisia a pronunțat-o, acceptând în total propunerea d-lui Coșei, expropiind în total întreg complexul lui Fischer—Bürger în favorul celor zece comune amintite mai sus.

Când s'a pronunțat hotărârea, din piepturile tuturor țăranilor moți, a isbucnit cuvinte de mulțumire, față de acei ce le-au făcut dreptate și față de bunii romani cari i-au apărat atât cu vorba cât și cu scrisul. Nu-și găseau

îndeajuns cuvinte să mulțumească Onoratei comisii, pentru că și-au făcut datorința de adevărați judecători. Mulțumeau din adâncul inimei lor d-lui senator Amos Frâncu pentru că a stăruit la cei în drept, să le repare nedreptatea ce li s'a fost făcut în anul 1926. Mulțumeau adevăratului funcționar român d-lui director I. Coșei care a avut răbdare și buna voință să steie în munte o săptămână și să se convingă de adevărata stare a lucrurilor, după care a întocmit proiectul de buna învoială între toate comunele, așezându-le pe fiecare pe porțiunea ce le compete.

De asemeoea țăranii moți și-au exprimat mulțumirea față de conducătorii prețioasei noastre reviste *„Infrățirea Românească“* singura care s'a ocupat în mod serios de năcazurile lor și care a cerut și cere, aproape în toate numerile dela puternicii zilei, ușurarea soartei țăranului român, săcătuit de către jidani.

Țăranii de mai sus și-au exprimat mulțumirea față de studențimea creștină care a luat parte prin doi delegați la acest proces arătând prin aceasta, că studențimea, se îngrijește și de soarta moților.

Țăranii moți au mai mulțumit și dlui Căpitan Emil Șiancu care și azi, ca întotdeauna, a alergat în ajutorul acestora, desinteresat.

Țăranii acestor zece sate s'au mâhnit foarte mult, pe oamenii partidelor politice pentru că absolut nici unu n'a venit, să vadă ce se va alege de ei. Oare nu le-a fi rușine să ne mai solicite votul? — zicea un țăran din Vișag. Ce rușine?! zicea altul, de rușine, ar veni aceștia să apere pe Tischler, numai li-e frică de acesta. (arătându-și ciomagul).

După cum am arătat până aici, cele zece comune pomenite mai sus la primul for au câștigat cauza. Știm cu toți că jidanul nu se dă bătut, ci va face recurs la forul al doilea, de aceia în numele acestor zece comune, apelez la toți bunii români, dacă vor crede că cererea noastră e dreaptă, să ni-o sprijinească și la forul al doilea precum și la al treilea.

IOAN POTRA

O problemă agricolă: standardizarea

In sfârșit iată o problemă agricolă ce se va rezolvi. Este o problemă veche, de a cărei necesitate urgentă vedem că s'au pătruns toți aceia cari cred că țara noastră mai înainte de toate este — și trebue să fie — o țară cu pronunțat caracter agricol.

Este un adevăr axiomatic, nu deajuns înțeles până acum, care ne-a costat mult și care în fine — ca orice adevăr — a sfârșit prin a se impune.

S'a neglijat agricultura — îndrăznesc să merg mai departe și spun s'a nedreptățit — s'a comis o crimă față de mulțimea enormă și anonimă — 80 la sută din populația acestei țări — țărani — acea mulțime disprețuită, furnizorul celor 800.000 de eroi, morți vitejește pe câmpurile de luptă, pentruca urmașii lor să aibă parte de un viitor mai bun — să aibă pamântul lor — udat din belșug cu sângele lor sfânt — să poată munci mai rațional acest pământ — să valorifice real produsul lui și munca lor istovitoare să fie mai bine remunerată.

Când vedem însă ce s'a făcut, fără voie, orice român de bun simț, lasă să-i scape exclamația: câtă ironie față de testamentul acesta sublim al unor eroi!...

Mult trâmbițata reformă agrară n'a rezolvat decât în parte această problemă — s'a soluționat latura socială a problemei — există însă ceealaltă, de-o importanță tot atât de capitală: latura economică.

Oricât s'a crezut că prin înfăptuirea acelei jumătăți de reformă s'a tranșat chestiunea, realitatea ne-a demonstrat că există la noi, ceeace am putea numi — un cerc vițios — în care se agită implacabil toate rezultatele intențiilor, cele mai juste, cele mai cinstite, cele mai românești.

Vreau să spun că lipsește acelei majorități enorme a locuitorilor acestei țări — libertatea — nu politică — pe aceasta o are, dar nu uzează de ea conform cu interesele sale — îi lipsește — *libertatea economică*.

Iată cum îl preocupa, această problemă, pe acela care a trecut în istoria neamului ca cel dintâi Rege al tuturor Românilor, încă de pe vremea când era prinț moștenitor la coroana României mici.

In discursul său rostit în 1911 la Iași spunea următoarele cuvinte memorabile:

„Libertatea economică a țăranului român trebuie câștigată; numai astfel vom avea și libertatea lui politică. El le merită pe amândouă; e între noi cel mai bun; nimic din defectele lui nu vine dela dânsul“.

Declarația de mai sus e valabilă astăzi ca și acum 17 ani, cu deosebirea că unul din deziderateIe de altădată este astăzi fapt împlinit — țăranul român, prin lege, este liber politicește.

Nu interesează aici faptul că țăranul nostru nu știe să traducă în adevărata ei valoare această libertate politică, constat însă un lucru: *țăranul român este tot atât de sclav economicește astăzi ca și ieri* — fondul e acelaș — deosebirea-i numai de formă. Ieri stăpânii erau grecii, astăzi sunt jidanii.

O fi având țăranul nostru pământul lui — e bine — îl lucrează el cum dă Dumnezeu — nu e tocmai bine — dar când e vorba să-și valorifice produsele muncii sale, — lucrurile se prezintă deadreptul: rău.

O bandă numeroasă de intermediari — prin fenomenul acela pe care, cu un lux de amănunte știința economiei politice îl botează — al circulațiunii — intervin inoperant în calea aceea normală — dela producător la consumator — și conform mincinoasei legi a retribuției serviciilor inexistente — specula — născocită de interesați pentru uzul și legitimarea interesaților — permite ca în virtutea ei — această clasă de profesioniști frauduloși — să spolieze pe producător — în cazul nostru — țăranul — de drepturile lui naturale și inviolabile asupra bunurilor pe cari tradiționala palmă cu bătături și sudoarea frunții le-a produs.

Această clasă de intermediari și-a îngroșat rândurile treptat, treptat — e și natural — încât azi au devenit o veritabilă plagă a societății românești de după războl. Ea frustează nu numai pe producători, ci și pe consumatori. Prin așa zisul ciclu de circulație al bunurilor, evident că legea prețurilor acestora stă în raport direct proporțional cu numărul de mâini prin cari a trecut respectivul bun în drumul lui natural dela producător la consumator. Deviza modernă sună: minimum de intermediari.

Intermediarii au fost mai necesari altădată; tendința actuală este în a-i înlătura. Pentru ce?... Pentrucă au abuzat de rolul lor — i-au pervertit funcțiile, menirea — deci sunt inutili și nu numai atât — dăunători — în procesul acesta de circulație al bunurilor între cei 2 poli ai activității umane: producția și consumația — care cu cât este mai scurt, mai redus, mai simplist, cu atât face ca prețul de cost — respectiv — prețul de consumație — să fie mai scăzut — deci obiectul tuturor: viața să fie mai ieftină.

Situația actuală nu poate dăinui — e contrarie oricăror principii de justiție — privilegiile și nici asupririle nu se pot prelungii la infinit.

Am avut ocazia să studiez anteproiectul de standardizare al cerealelor și mi-a făcut impresia că tocmai această viitoare lege va curma pentru totdeauna, o situație din cele mai dăunătoare.

Natural că problema nu se va rezolva în complexitatea ei — este cu

mult mai vastă decât ne închipuim. Angrenajul vieții noastre agricole are nevoie încă de multe piese ca să putem pronunța cuvântul de „perfect".

In ce privește operațiunile de tehnică agricolă suntem încă mult înapoiați. Agricultorii noștri așteaptă ca statul să abroge regimul acesta de strangulare economică a celei mai importante ramuri de producție — specific românească — agricultura.

Se face astăzi atâta paradă de naționalism — toate partidele noastre politice își zic mai întâi de toate „naționale" — se debitează în toate ocaziile cuvinte umflate, fraze răsunătoare, dar cu ele rămânem. Retorism mult, substanță puțin...

Că agricultura trebuie încurajată efectiv, dovadă palpitantă, susamintitul anteproect. Se vede că s'a ajuns peste tot, la concluzia mărturisită cu o francă sinceritate, de cea mai proeminentă personalitate agrară dela noi, dl C. Garoflid, fost ministru al Agriculturii și Domeniilor — în prefața volumului său de „Păreri economice și financiare", că „adevăratul naționalism economic trebuie că înceapă cu sprijinul agriculturii".

Standardizarea, clasificarea, certificarea și warantarea cerealelor nu sunt de proveniență așa de recentă cum ar voi să ne învedereze unii interesați — în St. Unite ale Americei, au o vechime de câteva decenii. Toate la un loc compun problema propriu zisă de întrepozitare, deși în aparență operațiunile sunt cu totul distincte.

Se vor concentra — în limita posibilităților la început — stocurile de cereale în centrele mai importante unde se va face clasificarea lor în tipuri.

Standardizarea are de scop de a stabili în fiecare an tipurile diferitelor categorii de calități pentru fiecare speță, tipuri reprezentate prin mostre numite „standard" și cari vor servi ca bază la clasificarea cerealelor.

Clasificarea se face la primirea cerealelor, luându-se ca termen de comparație, tipurile „standard". — La depunerea cerealelor, deponentul va primi din partea administrației de întrepozitare, un certificat, constatând efectuarea depunerii, indicând cantitatea, speța, categoria calității, clasa și alte indicațiuni de ordin administrativ.

Incontestabil că prin această schimbare radicală, situația agricultorului nu va fi tot atât de rea ca până acum. De unde azi, producătorul e forțat să-și vândă cerealele, de cele mai multe ori pe nimic, nu tot așa va fi și în viitor. Țăranul nostru neavând un hambar, unde să-și păstreze roada muncii sale, nu va mai fi silit s'o vândă pe nimica toată — acelei bande de trântori cari se lăfăiesc în munca cinstită, munca sfânta a acelora cari și-au apărat glia lor scumpă, dealungul veacurilor, cu prețul sângelui lor.

El își va depune produsul muncii sale în hambarul comun pus direct sub supravegherea statului. Țăranul român nu va mai fi obligat să vândă la orice preț grânele sale — el va avea facultatea să aștepte un preț mai omenos, mai just, mai favorabil.

Dacă eventual ar avea trebuință de bani și n'ar voi să-și vândă cerealele pe un preț care nu-i convine — prin operațiunea de warantare, el va avea posibilitatea să-și procure banii necesari prin gajarea warantului la instituțiile bancare.

Va voi el să valorifice grânele — o poate face foarte lesne — nu trebuie să umble cu mostre — e suficient să prezinte certificatul de depunere pentruca eventualul cumpărător să aibă cunoștință de calitatea mărfii a cărei cumpărare o tratează.

Se vor înlătura astfel imense piedici în defectuoasa funcționare a comerțului actual de cereale și cu această ocazie se vor face 3 lucruri deodată: țăranului i se va da realul și legitimul său drept asupra produselor muncii sale, consumatorul va mânca o pâine mai ieftină. Și ca un corolariu firesc: se va începe măturarea acelor paraziți cari actualmente printre marii cerialiști sunt 90 la sută jidani și cari până acum n'au trăit decât din exploatarea acelui isvor de nesecată energie națională — țăranul român.

O eră nouă se arată la orizontul vieții noastre sociale — aplaudăm cu frenezie — mâna de ajutor ce se va întinde țărănimii noastre, ajunsă în sapă de lemn — însă până la un punct — și să ne explicăm scepticismul.

Am avut ocazia să vedem cum cele mai justificate intenții în teorie, s'au transformat într'un chip de necunoscut, în practică.

Adevărul că un ambalaj excelent nu învelește totdeauna o marfă la fel, ne face să ne gândim anticipat — poate pe nedrept — și la rezultate incompatibile cu intenția inițială.

Intenția merită toată lauda și eu personal n'aștept decât ca rezultatele practice să confirme speranțele legitime cari se pun în acest început de rezolvire efectivă a crizei noastre agricole, căreia ca bun român — mai presus de toate — îi doresc succesul cel mai nebănuit...

Gheorghe I. Popescu,
Student — Academia Comercială.

Mare scandal și senzație în Gherla

Falimentul unei bănci. Cum înșeală doi Evrei pe Români? In atențiunea Dlui Ministru al justiției

Mult se plâng Evreii în țară și'n streinătate de revoltele studențești; dar tot atunci nu'ncetează a-și bate joc de români prin fel și fel de manevre viclene.

Astfel „Banca Comercială" din Gherla în fruntea căreia au stat doi Evrei a păgubit o mulțime de țărani și meseriași români, ducându-i la sapă de lemn. Ca să-și poată realiza acest plan meschin, s'au așezat cu banca în cel mai pompos și seducător palat din piață, au ales în direcțiune pe cei mai bogați armeni; iar pe lângă aceștia ca mai ușor să poată trage în smâc pe țărani au luat în direcțiune și trei români cu trecere în oraș și jur. Astfel constituiți au realizat câștiguri enorme, luând dobânzi foarte mari de peste 40%. Cu toate acestea spre mirarea tuturora, banca dă faliment, periclitând depunerile de milioane ale țăranilor și meseriașilor români.

Direcțiunea probabil a produs falimentul premeditat și cu intenția de a păgubi pe depunători, dovadă că înainte de a falimenta cu câteva zile, agenții băncii umblau și făceau oferte chiar în scris, spre a câștiga depuneri, promițând procente exagerate. In urma acestor reclame, românii și-au depus banul la această bancă pentrucă în scurt timp să și-l piardă.

Membrii direcțiunei, mai toți cunoscători de legi, ca să dea falimentului un aspect legal, au votat unei fabrici de cărămidă, care era tot proprietatea lor, un împrumut de 5 milioane deși fabrica nu plătește nici 2 milioane.

Unui depozit de spirt — care iarăși era proprietatea lor — i-au votat fără acoperire 2 milioane. Unor evrei cointeresați iarăși milioane.

Apoi s-au votat reciproc salare neînchipuite de mari; așa directorul avea 36 mii lei lunar. Mama directorului primea arândă dela bancă 10 mii lei lunar pentr'un brevet de beutură, ce ea l-a primit dela stat gratuit. Și câte și mai câte ilegalități știute și neștiute s'au întâmplat la aceea bancă.

Astfel au păgubit cei mai bogați oameni din Gherla, pe o mulțime de țărani și meseriași români.

Un om sărac plângând spunea, cum și-a vândut toată averea și-a depus-o la bancă, ca mergând cu soția la București să mai câștige și să-și poată plăti o casă cnmpărată. O servitoare își blăstăma stăpânul armean, care de ani de zile i-a depus simbria la bancă și acum nu primește nimic din acei

bani. Un alt om muncind din greu în America, a câştigat şi trimis la această bancă 400 mii lei şi acum femeia-sa umblă bocindu-se pe străzile Gherlei fiind sfidată de evrei care au păgubit-o. Cazuri dureroase sunt sute, din care cauză lumea e foarte revoltată.

Evreii cari au suferit pagube din cauza unor incidente, de ei provocate, sunt despăgubiţi de stat, dar pe Românii păgubiţi de Evrei, cine-i va despăgubi?

Este rugat d. Ministru să asculte glasurile desperate ale oamenilor păgubiţi şi să binevoiască a ordona să se trimită o anchetă aspră, care cercetând riguros poziţie de poziţie să afle cum s'a produs acest faliment fraudulos.

I. BUNEA înv. din Gherla (Someş)

Pentru onor, descoperiţi!

Da, luptători ai svasticei, descoperiţi-vă în faţa unui mormânt proaspăt, şi salutaţi! E o jertfă nouă. In ziua de 26 Ianuarie a. c. a fost înmormântat în satul său Pâhneşti din judeţul Fălciu trupul studentului teolog Teodor Voloacă. Acela pe care unele ziare îl däduseră dispărut în urma întâmplărilor dela Oradea. Lucrurile s'au petrecut astfel:

Când Jidovimea din Oradea-Mare — exasperată de manifestaţia liniştită şi demnă a studenţimii — a început provocările, aruncând de sus cu apă clocotită, cu sticle şi cu pietre, atunci a fost lovit în cap şi studentul Teodor Voloacă. Din învălmăşeala, care a urmat, a fost scos pe neobservate şi dus la spital. Studenţii prieteni,la plecarea din Oradea, observând lipsa lui şi neştiind, că este la spital, au anunţat dispariţia lui. După plecarea studenţilor, văzându-se la spital, că e probabilă o meningită traumatică, a fost expediat pe tăcute la spital în Bucureşti. Acolo, în suferinţi groaznice, a murit.

Părinţii au fost uşor convinşi, ca să i se transporte corpul în satul natal spre înmormântare. Deci, în tăcerea nopţii, a fost pornit din Bucureşti cu un automobil şi l-au adus tocmai lângă Prut în judeţul Fălciu. A fost petrecut la groapă de sătenii lui şi şi de 6 studenţi, cari fiind la Huşi, au aflat **întâmplător** *de înmormântarea colegului lor. Şi atât!*

Comparaţii şi comentarii? De prisos! Jidanii socot doar că va veni ziua, când naţia românească însăşi va fi îngropată la fel: Pe tăcutele şi pe furiş! Evident cu concursul politicianilor jidoviţi.

Luptători ai svasticei, salutaţi şi nu uitaţi!

卐 ION ZELEA-CODREANU

Răspuns la un atac

Din lupta Maramureşului cu Jidanul Groedel

Domnule Director!

Apărând în Nr. 2 din ziua de 15 cor. al revistei de sub conducerea D-voastră un articol în continuare: „Marele proces al Românilor din Maramureş" semnat de Dr. Vasile Filipcsuk — articol, ce conţine între alte neadevăruri, cele mai ordinare şi mincinoase, atacuri la adresa mea.

Şi fiind provocat să răspund acestor desgustătoare fraze — din cari exală mirosul alcoolului consumat de autor — din partea Redacţiei revistei D-voastră, pe de o parte, iar pentruca să arăt opiniei publice a lumii cititorilor acestei reviste şi pentru a demasca această sinistră personalitate în faţa publicului, pe de alta parte, — rog să daţi loc între coloanele revistei de sub conducerea D-voastră următoarelor:

Atacurile impertinente, ale acestui monstru, au început în contra mea, în luna Februarie cor. când ca preşedinte al Composesoratului comunelor Vişăul de sus şi mijloc — *pârât* de către firma fraţii Grödel am fost citat în faţa Inaltei Curţi de Casaţie.

Că, în al cui interes am lucrat şi lucrez de mai bine de 24 ani, martori sunt toţi locuitorii comunei Vişăul de sus şi în special credincioşii români, al căror preot sunt dela acea dată neîntrerupt şi starea mea materială, care este aceeaş sunt sărac, trăiesc retras şi modest, înconjurat de stimă şi bucurându-mă de încrederea tuturor oamenilor de bine şi cinste.

După data de 4 Februarie cor. când şedinţa Inaltei Curţi de Casaţie din cauza boalei refentului D-lui Dr. Victor Şandor, s'a amânat pentru mai târziu — acest prototip al depravării omeneşti, al moravurilor de după războı, a răspândit în Vişău şi a dat publicităţii într'un număr al fiţuicii clujene „Patria" un articol, prin care afirma, că subsemnatul aşi fi intervenit pentru Groedel la Dl Iuliu Maniu, care însă m'a dat afară.

Intrebat de mai mulţi, dacă a fost de faţă la aceasta scenă între Dl Maniu şi subsemnatul, el răspunde, că Dl Maniu i-a spus.

Şi pentru a demasca pe de-a-ntregul aceasta secătură, am adresat o scrisoare în acest senz D-lui Maniu, care a binevoit să-mi răspundă următoarele: „Preaonoratului Domn protopop Victor Stetiu în Vişăul de sus. Prea Onorate Domnule Protopop! La întrebarea D-voastră vin a Vă răspunde, că nu aţi fost la mine şi nu mi-a-ţi adresat în nici un fel o rugăminte. Pe Dl Filipciuc îl cunosc de un om perfect onorabil, trebuie să fie o neînţelegere, deoarece, eu nimănui nu i-am afirmat contrariul celor de mai sus. Cu stimă Iuliu Maniu".

Şi după cum corespunde adevărului afirmaţiunea de mai sus alui Filipcsuk, întocmai la fel sunt drepte şi cealalte lămuriri cu privire la istoricul şi procesul Composesoratului, şi interesul purtat de el faţă de popor nu este altceva, decât un văl asupra lugubrelor sale machinaţiuni pe spinarea ţăranului, dupăcum voiu dovedi mai jos.

In intervenţia mea cu privire la închierea contractului între Rappaport pe de o parte şi composesorii pe de altă parte, pot să zic, că, subsemnatul am fost singurul, care am lucrat în *contra* încheierii acestui contract şi am îndemnat încât mi-a fost cu putinţă locuitorii comunei Vişăul de mijloc — amici politici de altfel cu Filipcsuk — să se abţină dela o asemenea convenţiune şi să nu vândă lui Rappaport porţiunile lor de pădure şi a Bisericilor.

Şi acuma îl întreb: care din noi, eu sau el, a fost acela, care apărând interesele locuitorilor din Petrova — satul lui natal — când Rappaport construia linia ferată pentru exploatarea pădurei doamnei Ionas — eu sau el, a fost acela care a părăsit consătenii săi şi rudele sale pentru un mizerabil „şperţ" de lei 5000?

Şi când în Vişăul de sus şi Vişăul de mijloc se făcuse cu înverşunată propagandă pentru acţiunea lui Rappaport, de ce nu a stat alături de mine, în ajutorul ţăranilor, ci a tăcut, ca porcul în cucuruz? Iată de ce! Iată un model de o perverză făţărnicie! Pentrucă se bucurase de o leafă, ce o ridica lunar dela Rappaport şi numai atunci se complace în rolul de „apărător al intereselor ţăranilor" când aceasta leafă de „Iuda" i s'a sistat după transacţia dintre Rappaport şi Groedel.

Şi cine a petractat cu reprezentanţii firme „Groedel şi au şi căzut de acord invoindu-se în o sumă oareşcare, pentruca să retragă recursurile la Casaţie, eu sau el şi amicii lui hrăpăreţi? Acest târg încheiat gata în teorie — intervalul în care Filipcsuk et Comp. nu fac nici un gest contra lui Groedel, ci tac orbiţi de mirajul considerabilului „şperţ" — nu s'a efectuat însă din cauză, că Groedel nu voise să depună imediat suma statorită.

Să răspundă Filipcsuk la aceste fapte concrete, la aceste lucruri dovedite. Să răspundă! Să le nege, dacă poate!

Chestiunea Camposesoratului — dându-mi demisia definitiv şi irevocabil

din calitatea de Preşedinte, încă în luna Martie cor., în ce calitate am fost reales înainte, în repetate rânduri, uneori chiar contra voinţei şi fără ştirea mea. în faţa unanimelor şi insistentelor rugăminte a trebuit însă să primesc — nu interesează de loc. Interesul bisericii mele însă îl voiu proteja şi pentru mai departe şi cât preţueşte — mai mult sau mai puţin — acaretul de acum, ca cel din 1911, martori sunt credincioşii parochiei mele, în număr aproape de 4000, cu asentimentul cărora s'a efectuat schimbul în 1925.

Cu privire la cele composesorale doar, mai adaog atât, că, biserica parohiei mele a fost ridicată pe cheltuiala credincioşilor şi nu a Composesoratului, care nici odată, un singur ban — decând sunt preot, — nu a dat în nici un chip şi dub nici o formă în folosul bisericii mele.

Despre veniturile de milioane ale Composesoratului — visul lui Filipcsuk — vorbeşte clar, bilanţul anual al Composesoratului, care abia poate suporta — din lipsa exploatării — chiar cele mai necesare cheltuieli, dacă nu-l face cu deficit.

Incă un lucru: Printr'o sentinţă favorabilă din partea Casaţiei din totalul de 27.000 jug. cad., cât este averea Composesoratului, prin segregare românii ar primi 17.811 jud. cad., nemţii 2796 jug. cad., iar jidanii 6393 jug. cad. Deci creştinilor le-ar veni 77.40% din totalul Composesoratului, evreilor însă numai 22.60%, între cari este şi Groedel, deşi după confesiune creştin.

Şi acuma îmi permit să trec la persoana mea, ca om şi ca slugă al Bisericei.

Că Dl N. Iorga, cum m'a caracterizat sub vremea maghiară, lucrul lui. Opinia publică românească chiar, de atunci nu a găsit nimic de vestejit în atitudinea mea în urma articolului amintit al D-lui Iorga, în care de altfel nu se găseşte nimic rău pentru mine din punct de vedere al ţinutei mele politice.

Nu m'am închinat şi nu mă închin, decât Dumnezeului adevărat din cer. Da, se găsea în biserică un tablou — nu Szent László — ci Sf. Stefan, acela, care ş'a câştigat în faţa lumei întregi — din toate timpurile, calitatea de Sfânt, în urma unui aport de mai multe milioane de suflete, în sinul creştinizmului, tablou — aşezat în nava bisericei încă de preotul Mihalca în anul 1876, când subsemnatul încă nici născut nu eram. Pentruce n'ar fi putut sta în Biserică? Comite oare o crimă contra neamului său, ungurul de pe teritorul României de azi, dacă ar aşeza în biserica sa tabloul oricărui Domnitor sau un mare Român, care a adus reale servicii creştinităţii? Cred că nu.

Că mama mea a fost fică de ungur, cred că nu i-a fost păcat, ba din contră, un mare merit pentru ea — fie iertată, că a murit — crescându-mă preot Român". Dealtfel din pag. 8, 227, 469, 629 ale volumului „Diplome Maramureşene" de J. Mihalyi ed. 1900 reese clar originea românească a familiei mamei mele.

Am fost şi sunt Român — fiind descendent al unei vechi şi nobile familii româneşti din Maramureş (com. Berbeşti) din secolul al 14 şi în baza aceasta, cred, că, mai multe drepturi am să figurez între români (ce calitate nici un fapt din viaţa mea nu a diminuat-o) decât un oarecare „csuk", al cărui bunic s'a strecurat în valea Vişeului încă îmbrăcat în „cioareci roşii" (port naţional al ruşilor) din Iabia!

La „beţie" numai atâta: nu eu, ci el e acela, care a ajuns în halul de a fi obiectul de râs al copiilor de stradă din Vişeu, când turmentat zilnic măsură în lat străziile Vişăului şi nu eu, ci el este acela, care numai graţie unei sticle de alcool oferită de cârciumar a putut fi îndemnat — (ca şi poporul la târg) să părăsească în plină zi localul cârciumei (şi asta în repetate ori!)

„Jocul de cărţi", pentru scandalizarea poporului nu ştiu de unde îl scoate, când nu obişnuesc să merg la nici un local public.

„Negligarea slujbelor" „demoralizarea credincioşilor" etc... pot să o mărturisească credincioşii mei, pe cari de 24 ani încontinuu îi păstoresc.

In ce priveşte contractul între preotul Andreiu Coman şi notarul Rotschild din Moiseiu, Filipcsuk confundă două fapte absolut separate. Şi anume:

In contractul referitor la butinurile din pădurile bisericeşti şi comunale subsemnatul nu am avut nici un rol activ, căci acest contract a fost înaintat Episcopiei prin mine, ca imediat superior, în urma opinei şi părerii dlui dr. Iuga Găvrila deputat naţional-ţărănist, ca advocat al Bisericei din Moiseiu, care personal a informat pe Episcop despre această interprindere. Deci orice responzabilitate s'ar resfrînge asupra dlui Iuga, ca autor moral al susnumitului contract. Dealtfel comuna Moiseiu simţindu-se lezată prin acest contract, a intentat din nou acţiune în Justiţie.

Cât despre rolul Dlui Iuliu Coman pretor şi subsemnatul, acesta a fost următorul: Preotul şi notarul din comuna Moiseiu, în urma unei stări de duşmănie personală, ce aveau unul faţă de celalalt şi care se manifesta în fel de fel de reclamaţiuni — motivate ori nemotivate — au convenit printr'un act scris de a nu mai persista în aceasta — spre a nu-şi creia unul celuialalt rea atmosferă. Această convenţie între susnumiţii a fost vidimată de pretorul Iuliu Coman şi subsemnatul, ca şefi erarchici ai părţilor.

Toate ale lui, sunt grosolane minciuni, ce numai din gura şi peana unui individ cu lipsă totală de cel mai elementar bunsimţ pot eşi.

De altcum despre toate aceste şi mai multe de cât aceste, m'a insinuat şi Episcopului meu şi fiind provocat la declaraţie, o am şi dat şi am cerut contra mea anchetă disciplinară în acest senz — provocându-mă la credincioşii mei, ca la martori, dar nu la acei, cari preferă casei lui Dumnezeu pivniţile şi cârciumile evreeşti.

După ancheta cerută de mine însumi, voiu căuta dreptul meu prin Justiţie.

Greşeşti Dle „csuk", că fraţiorul „Şando" al Dtale nu va ajunge nici-odată preot în locul ocupat de mine, precum te-ai exprimat în faţa unui preot din tractul meu!

Că, cum şi unde mi-am ţinut vorbirea de program în vederea alegerilor, atât: eu nu aveam nevoie de votul mulţimei, căci am fost candidat al Consiliului şi apoi cum puteam să vorbesc evreilor într'o limbă ce ei, în majoritate nu o cunosc — maghiară — din lipsa de contact continuu cu ungurii, chiar în epoca fostei dominaţiuni maghiară?

In sinagoga lor nici odată nu am intrat, discursul de propagandă în interesul partidului, căruia aparţin, l'am ţinut pentru ei româneşte în curtea şcoalei lor confesionale.

Incă un lucru: Numele meu este „Stetiu" şi nu „Stetz" — dovadă toate actele mele, dela certificatul de clasa I-a primară (anul 1886) până la diploma, ce-mi conferă titlul academic (anul 1903), nu ca al lui Filipcsuk, care uzurpează sufixul „ciuk" romanizat decât dela 1919 încoace.

Şi acuma termin cu aceea că toate cele conţinute în articolul mai sus amintit, cât şi cele anterioare, cu privire la persoana mea, sunt cele mai obraznice minciuni şi durere, că sunt — să-i zicem oameni — cari fără cea mai mică picătură de conştiinţă de om sunt departe — foarte departe de aceea, ce se numeşte „caracter".

Primiţi vă rog domnule Director asigurarea stimei mele.

Vişăul de sus, la 23 Nov. 1927.

VICTOR STETIU
protopop, asesor consistorial, senator

Fiecare Român cu suflet curat să nu uite a se abona la acestă revistă, care luptă pentru scăparea Neamului de liftele Jidane!

Scandal bancar

Un fapt este unanim constatat, că băncile noastre se pretează la operaţiuni cu cel mai acut caracter speculativ.

Sunt şi excepţiuni, dar ele nu infirmă regula.

O avalanşe de falimente miraculoase a pus pe gânduri şi pe cei mai aprigi apărători ai complectei libertăţi bancare.

Conform acestei constatări, oricine ar înclina să creadă că trecem printr'o grozavă criză economică. Criza există — nimeni n'o contestă — există o criză de loialitate în lumea afacerilor — există o criză a capacităţilor.

Elementul jidănesc şi-a manifestat şi aici caracterele perverse ale rassei — a introdus acea nuanţă de fraudă în domeniul comercial, provocând cataclismele, ale căror martori suntem şi cari au târît cu ele un cortegiu imens de influenţe nefaste.

Bunacredinţa şi naivitatea marelui public i-a cocoţat sau tolerat în fruntea instituţiilor noastre bancare, pe cari n'au întârziat să le exploateze în folosul personal.

Cazul directorilor jidani dela Sighetul Marmaţiei ilustrează afirmaţia mea: când afacerile produceau un randement superior, operaţiunile se trececeau în contul lor — când afacerile nu reuşeau, rezultatul se trecea în contul băncii.

Evident că bilanţul anual nu putea să ofere beneficii reale şi iată pentruce într'una din valoroasele sale prelegeri, un reputat profesor al meu spunea că *„directorii unor anumite asiende bancare operează mai rău ca 'n codrul Vlăsiei"*.

Mai există şi alte operaţiuni obscure, pe cari acei directori frauduloşi le-au practicat în execiţiul destructivei lor activităţi. Dacă vedeau că afacerile nu prea rentau — după cum nici nu puteau să renteze — recurgeau imediat la mijloace necinstite.

Ademaneau depunerile marelui public prin dobânzile mari ce le ofereau — îşi făceau suma — şi cu ajutorul mijlocit al artificiilor de contabilitate se prezentau cu faţa senină şi asiguraţi să depună registrele unor afaceri cari n'au vrut să le surâdă.

Indulgenţa şi nesuficienţa codului nostru de comerţ nu încadra în vre-unul din articolele sale această escrocherie patentă, ai cărei autori liberi apoi îşi exercitau şi mai departe această profesie de valoare nedefinită precis de codul comercial.

Falimentul este cea mai mare nenorocire ce poate cădea pe capul cuiva — aşa gândeşte românul — jidanul nu crede la fel.

Inainte vreme când o mamă voia să-şi blesteme copilul îi spunea: „Da-te-aş prin târg cu nasul tăiat" (pedeapsă ce se aplica pe vremuri falitor) — blestemul cel mai grozav era ca să ajungi falit.

Jidanii nu sunt de aceeaşi părere: în relaţiile lor intime, ei calculează stadiul îmbogăţirii lor frauduloase după numărul de falimente pe care un consângean de al lor a putut să opereze.

Este o pervertirea moravurilor noastre comerciale, de care în fine s'au sesizat şi guvernanţii noştri. Legea pentru reglementarea comerţului de bancă este o tentativă platonică pentru distrugerea racilei bancare.

Legea este un paliativ — ea trebue să conţină dispoziţii precise şi categorice.

Ne trebue o lege mai aspră, mai drastică...

Un observator atent

INFORMAŢIUNI

Spitalul Moţilor. O întrebare guvernului. Opinia publică din Ardeal, se agită în mod crescând pentru faptul că după zece ani dela Unire, încă nu s'a întemeiat spitalul Moţilor, promis de toate guvernele, pe când Crucea Roşie ungară fără autorizaţie legală, în contra Constituţiei menţine în Cluj un sanatoriu clandestin subt numele Elisabetha Maria. Această proprietate a Crucii Roşii ungare trebuia să revină prin intervenţia statului român, *Crucii Roşii române,* conform convenţiei de la Geneva, menţinută de tratul de pace. Aducem la cunoştinţa opiniei publice, că acest sanatoriu clandestin este speculat actualmente de un grup minoritar, în fruntea căruia stă *Jidanul Steiner.* Ce zice guvernul, sesişat în aceasta chestiune de însă-şi M. S. Regina Maria? Vom reveni cu documente edificătoare.

I. C. CĂTUNEANU

*

O simplă întrebare către Comitetul „Astrei". Ce s'a făcut cu fundaţiunea Doamnelor Bădilă şi Moldovan, pentru un cămin studenţesc universitar în Cluj, conform testamentelor autentificate la notarul public din Sibiu.

Aşteptăm răspuns.

O delegaţie de studenţi

*

Bucurii cari compromit. De când naţional-ţărăniştii au ţinut întrunirea lor la Iaşi, Jidanii s'au obrăznicit. Veţi întreba de ce? Jidanii răspund: *Pentrucă vin ai noştri la putere.* Iată domnule cititor cine este partidul naţional-ţărănist. Bucuria nestăpânită a Jidovimei îl pune în adevărata lumină.

*

Constatăm cu plăcere că „Generaţia nouă" din Cluj îşi urmează regulat apariţia, cu toată înscenarea de discreditare a unuia dintre conducători. Era firesc să meargă înainte, când ştiut este că sufletul conducerii nu se îndoaie şi nu se pleacă. Onoare celor cari îl reprezintă.

*

Un pic de bun simţ, Domnilor naţionali-ţărănişti! Aflăm că emisarii partidului naţional ţărănist, în activitatea lor de a împiedeca realizarea împrumutului extern prin discreditarea ţării în marile Capitale ale Occidentului, au mai găsit un preţios aliat: pe faimosul comunist şi calomniator recidivist al României, pe *H. Torrès,* care în zilele trecute (vezi „Universul" dintre 1 şi 4 Februarie) ne-a bârfit, insultat şi ameninţat la Paris, ca orice slugă jidovească. Emisarii partidului naţional-ţărănist, întâlnindu-se în machinaţiile lor negative cu astfel de elemente internaţionale, nădăjduesc să îndrepte relele, de care suferă actualmente ţara, uitând următoarea întrebare a lui Eminescu:

„Când pe calea rătăcirii
„Nu te poţi opri pe tine,
„Cum putea-vei pune capăt
„Rătăcirilor streine?"

*

Jidanilor nu le convine. Chestiunea standardizării cerealelor a devenit o chestiune de viaţă şi moarte pentru *Camora* imensă de vampiri cari s'au adăpat până acum nesupăraţi din produsul muncii cinstite a celor 13 milioane de ţărani români.

Guvernul s'a sesizat de această hoţie deghizată, iar anteproectul de standardizare al cerealelor cuprinde tocmai măsurile ce se vor lua în viitor, pentruca ţăranul nostru să nu mai fie speculat cu atâta neruşinare.

Gălăgia interesaţilor e o dovadă palpabilă, că lovitura ce se pregăteşte, atinge tocmai partea sensibilă. Toate criticile ce se aduc sunt numai de formă, fondul e bun, intenţia e din cele mai româneşti.

Jidanii vor să intimideze, vor să inducă în eroare prin larma obraznică a ziarelor lor.

Desigur că majoritatea enormă şi dezinteresată a acestei ţări — cei cari vor să-şi valorifice mai bine produsul lor şi cei ce vor să mănânce o pâine, mai ieftină — nu va lua în seamă declaraţii, ca ale Jidanului cerealist „rumun" *T. Weissbuch,* care vrea să demonstreze că această măsură — standardizarea cerealelor — care aiurea